

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Małgorzata Motylow

KIN.410.001.06.2022

Pan
Jacek Oko
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
Urząd Komunikacji Elektronicznej
ul. Giedowa 7/9
01-211 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Komunikacji Elektroniczej ¹ ul. Giedowa 7/9, 01-211 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Oko, Prezes Urzędu Komunikacji Elektroniczej, od dnia 18 września 2020 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Jerzy Bazylewicz, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KIN/8/2022 z 4 stycznia 2022 r.2. Krzysztof Żydek, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KIN/7/2022 z 4 stycznia 2022 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności, działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej. Ocenie podlegały w szczególności:
Zakres kontroli	<ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań;– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, w tym nadzór nad wykonaniem planu finansowego jednostki. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy wykonania planu dochodów,

¹ Dalej: UKE.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ufp.

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 76 w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 76 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych w żadnym z wymienionych w części II. *Cel i zakres kontroli* obszarów nie wykryto nieprawidłowości.

Wydatki UKE w 2021 r. wyniosły 123 817,1 tys. zł (w tym 10 426 tys. zł wydatki niewygasające), co stanowiło 98,5% planu po zmianach. Szczegółowa analiza 7,8% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 76 oraz 53,7% wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w tej części wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Dysponent części 76 rzetelnie i skutecznie, według zasad określonych w art. 175 ust. 1 i 2, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje sporządzone przez UKE sprawozdania budżetowe za 2021 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. Wykazane w sprawozdaniach informacje były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej, a przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały ich prawidłowe i terminowe sporządzenie.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Dochody budżetowe w części 76 w 2021 r. zostały zrealizowane w kwocie 690 600,5 tys. zł, co stanowiło 91% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2021 r.⁶ (758 689 tys. zł) i 86,7% dochodów zrealizowanych w tej części w 2020 r. (796 942,7 tys. zł). Niższa od zaplanowanej na 2021 r. realizacja dochodów o kwotę 68 088,5 tys. zł wynikała głównie z ujęcia w planie dochodów UKE w 2021 r. wpływów z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o których mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne⁷. Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych⁸ został utworzony Fundusz Szerokopasmowy, którego przychody stanowiły m.in. opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Powyższe opłaty na etapie prac planistycznych nad ustawą budżetową na rok 2021 były uwzględniane w ramach dochodów UKE, natomiast w ciągu roku budżetowego zostały odprowadzone przez UKE na rzecz Funduszu Szerokopasmowego w łącznej kwocie 84 246 tys. zł.

Największy udział w dochodach budżetu państwa miały wpływy z opłat za koncesje i licencje, które wyniosły 389 163,6 tys. zł (56,4% ogółu dochodów) oraz wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje, opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość⁹, które wyniosły 277 200,7 tys. zł (40,1% ogółu dochodów).

Na koniec 2021 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 54 044,3 tys. zł (w tym zaległości 22 754,2 tys. zł). Były to głównie grzywny i kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (41 993 tys. zł).

Zaległości według stanu na koniec 2021 r. w części 76 wyniosły 22 754,2 tys. zł i dotyczyły głównie: grzywien i innych kar pieniężnych nałożonych na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne (11 593,1 tys. zł), odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (4 584,6 tys. zł), wpływów z różnych opłat (2 671,7 tys. zł) oraz opłat za zezwolenia, akredytacje, opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwość (2 636,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 259-268, 354-355, 481, 561-570, 695-712)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Ustawa budżetowa z dnia 20 stycznia 2021 r. na rok 2021 (Dz. U. z 2021 r. poz. 190, ze zm.).

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 576, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 777, ze zm.

⁹ Opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością, o których mowa w art. 185 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2021 limit wydatków budżetowych w części 76 określono na kwotę 115 809 tys. zł.

Plan finansowy części 76 został w trakcie roku zwiększony o 13 028 tys. zł w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021¹⁰. Środki te zostały przeznaczone na wydatki majątkowe (9500 tys. zł) oraz zwiększenie limitu wynagrodzeń (3528 tys. zł).

W 2021 r. Prezes UKE podjął jedną decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków budżetowych na kwotę 3267,5 tys. zł¹¹. Blokowane środki były przeznaczone na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020¹². Decyzja została podyktowana opóźnieniem w realizacji zadań oraz mniejszym niż przewidywano zapotrzebowaniem na środki w ramach realizowanych przez UKE projektów¹³. Powyższa decyzja była zasadna i nie wystąpiło opóźnienie w jej podjęciu.

Decyzją Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2021 r. plan wydatków w części 76 został zmniejszony o kwotę zablokowanych środków.

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 219-244, 354-355, 549-560, 609-616, 638-681)

W trakcie 2021 r. budżet UKE w zakresie wydatków budżetu państwa został zwiększony o kwotę 189,9 tys. zł środkami rezerwy celowej, z tego 188,8 tys. zł z poz. 31 z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach *Planu współpracy rozwojowej w 2021 r.* oraz 1,1 tys. zł z poz. 20 z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatku służby cywilnej wraz z pochodnymi dla jednego urzędnika służby cywilnej.

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 219-244, 571-579, 595-596, 609-616, 638-681, 686-694)

Ostatecznie plan wydatków po zmianach wyniósł 125 759,4 tys. zł. Zrealizowane w 2021 r. wydatki w części 76, z uwzględnieniem wydatków niewygasających w kwocie 10 426 tys. zł, wyniosły 123 817,1 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. W porównaniu do wykonania w 2020 r., wydatki były niższe o 2 386,3 tys. zł, tj. o 1,9%. Wydatki w ramach części 76 poniesiono głównie w ramach działu 600 *Transport i łączność*, rozdziału 60047 *Urząd Komunikacji Elektronicznej* w kwocie 123 747,1 tys. zł.¹⁴

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1900.

¹¹ Nr 76.4143.12.1.2021.BD z 21 grudnia 2021 r.

¹² Dalej: POPC.

¹³ Niższe od planowanych wydatki w kwocie 2967 tys. zł zidentyfikowano w ramach realizacji projektów: „Rozbudowa Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji etap II w 2020 i 2021 r.” oraz „Finansowanie wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w etap II budowy Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji w 2021 r.” Ponadto mniejsze od planowanych wydatki zrealizowano w ramach projektu „Finansowanie zaplecza technicznego i szkoleniowego dla UKE w 2021 r.” w kwocie 80 tys. zł; projektu „e-Doręczenia – usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego w Polsce” w kwocie 100 tys. zł; projektu „Finansowanie wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w budowę Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji w 2021 r.” w kwocie 119 tys. zł.

¹⁴ Pozostałe wydatki w kwocie 70 tys. zł poniesiono w ramach działu 752 *Obrona narodowa*, rozdziału 75212 *Pozostałe wydatki obronne*.

W podziale na grupy ekonomiczne wydatków w 2021 r. środki finansowe części 76 zostały przeznaczone na:

- 1) wydatki bieżące (102 126,2 tys. zł);
- 2) wydatki majątkowe (11 793,1 tys. zł);
- 3) wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp (9667,1 tys. zł);
- 4) świadczenia na rzecz osób fizycznych (230,8 tys. zł).

Największą kwotę wydatków poniesiono w grupie wydatki bieżące. Dominującą pozycję w tej grupie stanowiły wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń, które wyniosły 73 327,5 tys. zł, tj. 59,2% wydatków UKE ogółem¹⁵.

Przeciętne zatrudnienie w 2021 r. w cz. 76 wyniosło 591 osób i było wyższe od przeciętnego zatrudnienia w 2020 r. o 3 osoby. Przeciętne wynagrodzenie w 2021 r. wynosiło 8751,60 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2020 r. było wyższe o 1256,28 zł, tj. o 16,8 %. Największy wzrost wynagrodzenia (o 20,6 %) odnotowano w grupie 01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. Wzrost wynagrodzeń w stosunku do 2020 r. wynikał m.in. z nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r., w której zwiększono limit wydatków UKE na wynagrodzenia o 2974 tys. zł z przeznaczeniem na wypłatę dla pracowników specjalnych dodatków motywacyjnych.

Wydatki majątkowe zrealizowano, z uwzględnieniem wydatków niewygasających w wysokości 10 053,5 tys. zł, w łącznej kwocie 11 793,2 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2020 r. o 6309,5 tys. zł, tj. 34,9%. Zostały one przeznaczone na realizację pięciu zadań w ramach wydatków inwestycyjnych¹⁶ oraz 11 zadań w ramach wydatków na zakupy inwestycyjne, z których sześć zostało ujętych w ramach zadań finansowanych z wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021¹⁷.

W trakcie roku plan wydatków majątkowych UKE był zmieniany czterokrotnie¹⁸:

¹⁵ Wraz z wynagrodzeniami i pochodnymi od wynagrodzeń w ramach realizacji projektów z POPC.

¹⁶ Przebudowa serwerowni UKE w Boruczy (wydatkowano 141,3 tys. zł), Realizacja robót budowlanych w Delegaturze UKE we Wrocławiu (66,9 tys. zł), Wykonanie instalacji do zasilania ładowarki służącej do ładowania samochodów (33,1 tys. zł), Wykonanie instalacji systemu przeciwpożarowego w Delegaturze UKE w Rzeszowie (23,2 tys. zł), Wykonanie instalacji systemu przeciwpożarowego w Delegaturze UKE w Bydgoszczy (6 tys. zł).

¹⁷ Zakup aparatury kontrolno-pomiarowej do radiokomunikacji i monitoringu widma (zrealizowano w kwocie 1 212,6 tys. zł), Zakup laptopów (142,6 tys. zł), Zakup i usługa montażu i konfiguracji sprzętu audiowizualnego (45,3 tys. zł), Zaprojektowanie i wykonanie systemu kontroli dostępu, systemu telewizji dozorowanej oraz systemu sygnalizacji włamania w ośrodku UKE w Boruczy (12,8 tys. zł), Zakup aparatury kontrolno-pomiarowej do wykonywania zadań w obszarze nadzoru rynku (wykorzystano 24,1 tys. zł, a kwotę 704 tys. zł uwzględniono w planie wydatków niewygasających). Ponadto w planie wydatków niewygasających ujęto: Zakup Ruchomych Stacji Pomiarowych (w kwocie 6700 tys. zł), Zakup sprzętu, wyposażenia i oprogramowania niezbędnego do realizacji zadań w obszarze nadzoru rynku (1650 tys. zł), Zakup anten pomiarowych do 6 GHz (370,5 tys. zł), Rozbudowę klastra urządzeń sieciowych Cisco (369 tys. zł) oraz Rozbudowę systemu konferencyjnego (260 tys. zł).

¹⁸ Prezes UKE decyzją nr 76.3122.3.2.2021.TR z 30 marca 2021 r. zmniejszył plan wydatków majątkowych w § 6060 o 2000 tys. zł, decyzją nr 76.3122.3.6.2021.TR z 9 sierpnia 2021 r. zwiększył plan wydatków majątkowych w § 6050 o 430 tys. zł oraz decyzją nr 76.3122.3.9.2021.TR z 25 listopada zmniejszył plan wydatków majątkowych w § 6068 i § 6069 łącznie o kwotę 1762 tys. zł. Ponadto nowelizacją ustawy budżetowej na 2021 r. plan wydatków majątkowych w § 6060 został zwiększony o 9500 tys. zł.

- dwukrotnie dokonano zmniejszenia planu o łączną kwotę 3762 tys. zł, w związku koniecznością sfinansowania usług wsparcia przy pracach nad dostępnością, jakością i bezpieczeństwem usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz modyfikacją zadań realizowanych przez UKE w ramach trzech projektów POPC¹⁹;
- dwukrotnie dokonano zwiększenia planu o łączną kwotę 9930 tys. zł z przeznaczeniem na wykonanie projektów budowlanych, sanitarnych i elektrycznych i teletechnicznych, wymianę instalacji odgromowej w obiektach UKE w Boruczy oraz wykonanie instalacji systemu przeciwpożarowego w Delegaturach UKE w Bydgoszczy i Rzeszowie w kwocie 430 tys. zł²⁰ oraz w kwocie 9500 tys. zł w ramach nowelizacji ustawy budżetowej na 2021 r. z przeznaczeniem m.in. na zakup sprzętu kontrolno-pomiarowego.

Ponadto Minister Finansów zmniejszył plan wydatków majątkowych UKE o kwotę 2000 tys. zł, która uprzednio została ujęta w decyzji Prezesa UKE o zablokowaniu środków²¹.

Poniesione w 2021 r. wydatki majątkowe były ujęte w rzeczowym planie wydatków na 2021 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 219-249, 259-268, 388-391, 449, 551-558, 571-596, 602-685, 786-801)

Na podstawie kontroli 46 dowodów księgowych²² i odpowiadających im zapisów księgowych na kwotę 8 805,1 tys. zł (7,8% wydatków) stwierdzono, że objęte badaniem wydatki zostały dokonane w sposób oszczędny i celowy. Kontrolowane wydatki dotyczyły wykonywanych przez Prezesa UKE ustawowych zadań z zakresu regulacji rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz wspierania rozwoju usług sieci telekomunikacyjnych i funkcjonowania UKE. W wyniku analizy powyższej próby pod kątem prawidłowości wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²³, prawidłowości zastosowania uproszczonej procedury udzielania zamówień publicznych oraz prawidłowości trybu udzielenia zamówienia publicznego, nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 213-218, 271-307)

W wyniku kontroli dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego²⁴ na łączną kwotę 1718,4 tys. zł netto, z tego:

- jednego postępowania udzielonego w trybie podstawowym²⁵ na roboty budowlane²⁶, na kwotę 1040,2 tys. zł netto²⁷;

¹⁹ Prezes UKE na dokonanie zmniejszenia planu wydatków majątkowych otrzymał zgody Ministra Finansów wyrażone pismem znak: FG6.4142.3.2021.105.MSO z 15 marca 2021 r. oraz pismem znak: IP9.4142.217.2021.202 z 2 listopada 2021 r.

²⁰ Prezes UKE na zwiększenie planu wydatków majątkowych o kwotę 430 tys. zł otrzymał zgodę Ministra Finansów wyrażoną pismem znak FG5.4142.14.2021 z 29 lipca 2021 r.

²¹ Minister Finansów decyzją z 29 grudnia 2021 r. zmniejszył plan wydatków UKE o 3267,5 tys. zł, które uprzednio zostały ujęte w decyzji Prezesa UKE nr 76.4143.12.1.2021.BD z 21 grudnia 2021 r. o blokowaniu planowanych wydatków budżetu państwa w kwocie 3267,5 tys. zł, w tym w zakresie wydatków majątkowych w § 6068 i § 6069 w łącznej kwocie 2000 tys. zł

²² Próba wybrana w sposób celowy.

²³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., dalej: upzp.

²⁴ Próba wybrana w sposób celowy.

²⁵ Na podstawie art. 275 upzp.

²⁶ Realizacja robót budowlanych obejmujących wydzielenie klatek schodowych oraz inne niezbędne prace do spełnienia wymagań ppoż. w budynku przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 15-17 we Wrocławiu. Postępowanie zostało przeprowadzone na podstawie porozumienia zawartego

- jednego postępowania przeprowadzonego na podstawie wewnętrznych regulacji UKE²⁸ na leasing i serwis samochodu osobowego na kwotę 118,4 tys. zł netto;²⁹

stwierdzono prawidłowość przygotowania, przeprowadzenia oraz udzielenia zamówień zgodnie z procedurami określonymi w upzp oraz wewnętrznymi regulacjami UKE. Dokumentacja postępowań była prowadzona rzetelnie, a umowy zostały zrealizowane zgodnie z przedmiotem zamówienia i terminem realizacji ujętym w harmonogramie.

(dowód: akta kontroli str. 5-13, 23-32, 36-157)

UKE prawidłowo wywiązał się z obowiązku publikacji i zapewnienia aktualności planu postępowań o udzielenie zamówień w 2021 r., określonego w art. 23 ust. 1 i 4 upzp. Plan oraz jego aktualizacje zostały przygotowane zgodnie z wzorem określonym rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień³⁰ i zostały zamieszczone na stronie internetowej UKE oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Prezes UKE sporządził wymagane sprawozdanie o udzielonych zamówieniach i przekazał je Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 25 lutego 2022 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 82 ust. 2 upzp.

(dowód: akta kontroli str. 158-201, 287-291)

Zobowiązania w części 76 na koniec 2021 r. wyniosły 5805,8 tys. zł i były niższe o 343,5 tys. zł niż kwota zobowiązań na koniec 2020 r. Główne pozycje (w kwocie 4891,2 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a także wydatki w na zakup energii (w kwocie 366,4 tys. zł) oraz zakup usług pozostałych (w kwocie 332,7 tys. zł). Na koniec 2021 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Na koniec 2021 r. wystąpiły wydatki, które niewygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 10 426 tys. zł. Związane były one z realizacją 10 zadań obejmujących m.in. zakup Ruchomych Stacji Pomiarowych (za kwotę 6700 tys. zł), zakup sprzętu, wyposażenia i oprogramowania niezbędnego do realizacji zadań w obszarze nadzoru rynku (za kwotę 1650 tys. zł) oraz modernizacji analizatorów ETL do pomiarów emisji cyfrowych (za kwotę 704 tys. zł).

UKE w 2021 r. zrealizował wydatki, które w 2020 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego w kwocie 9413,9 tys. zł, tj. 64,3% planowanych 14 080,3 tys. zł. Niepełne wykorzystanie środków wynikało głównie z rezygnacji z inwestycji budowlanych w Kielcach i Łodzi³¹ oraz wolniejszej od zakładanej realizacji prac

z pozostałymi użytkownikami budynku. Udział UKE w finansowaniu inwestycji wynosił 15,14%, tj. 313,3 tys. zł brutto. Na realizację umowy do 31 grudnia 2021 r. UKE wydatkował kwotę 285,2 tys. zł brutto.

²⁷ W związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych został podpisany aneks na kwotę 1682,6 tys. zł netto.

²⁸ Z uwagi na szacowaną wartość zamówienia nieprzekraczającą 130 tys. zł, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 upzp, do wyboru wykonawcy zamówienia zastosowano *Zasady postępowania przy udzielaniu, wykonywaniu i rejestrowaniu zamówień publicznych* wprowadzone zarządzeniem nr 1 Dyrektora Generalnego UKE z 11 stycznia 2021 r.

²⁹ W wyniku postępowania zawarto z wykonawcą dwie odrębne umowy (na leasing i na serwis samochodu) na łączną kwotę 144,7 tys. zł brutto, na realizację których UKE wydatkował w 2021 r. 37,5 tys. zł.

³⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 2362.

³¹ Analiza kosztów budowy Delegatury UKE w Kielcach i Łodzi wykazała, iż z uwagi na wzrost cen towarów i usług na rynku budowlanym, spowodowanym skutkami gospodarczymi pandemii, koszt

budowlanych w budynku Delegatury UKE we Wrocławiu (łącznie kwota niewykorzystanych środków wyniosła 2523,4 tys. zł), z niepełnego wykorzystania środków na zadania zwiększające bezpieczeństwo systemów informatycznych w ośrodku podstawowym i zapasowym Urzędu³² (kwota niewykorzystanych środków wyniosła 1808,8 tys. zł) oraz braku nowelizacji ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa w zakresie regulacji zapewniających bezpieczeństwo wdrażanej technologii 5G, co było warunkiem ogłoszenia aukcji rezerwacji częstotliwości z pasma 3,6 GHz, na wsparcie której planowano wydatkowanie 329,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 211-212, 269-270, 308-309, 354-355, 388-391, 597-601, 609-616, 686-694, 713-801)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2021 w budżecie środków europejskich części 76 zaplanowano kwotę 759 tys. zł na realizację sześciu projektów Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020. W trakcie 2021 r. plan wydatków budżetu środków europejskich w UKE nie był zmieniany.

Pismem z 8 grudnia 2021 r. Prezes UKE poinformował Sekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów o wolnych środkach w budżecie środków europejskich w kwocie 549 tys. zł. Zmniejszenie zapotrzebowania na środki wynikało z opóźnienia w realizacji zadań oraz mniejszego od przewidywanego zaangażowania personelu w ramach projektu pn. „*e-Doręczenia – usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego w Polsce*”³³.

W 2021 r. zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w łącznej kwocie 203 tys. zł, co stanowiło 26,8% planowanych wydatków oraz 406,3% wydatków poniesionych w 2020 r. Niższe od planowanego wykonanie wydatków budżetu środków europejskich wynikało przede wszystkim z niższego od planowanego zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej oraz ze zmiany harmonogramu realizacji zadania. Pierwotnie zakładano realizację całego zadania w 2021 r., jednak z uwagi na niezależne od UKE oraz Wykonawcy, przesunięcie wdrożenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego³⁴, zaktualizowano harmonogram realizacji zadań w projekcie.

W ramach POPC UKE realizował następujące projekty:

inwestycji przekroczy kwoty szacowane w kosztorysie, a zwrot poniesionych nakładów w stosunku do kosztów najmu obecnych siedzib delegatur wyniesie odpowiednio 30 i 28 lat. Pozostanie w dotychczasowych siedzibach z uwagi na rynkowe warunki najmu oraz wynegocjowane benefity wynikające z przedłużenia umów najmu powierzchni biurowej ww. delegatur uznano za rozwiązanie korzystniejsze pod względem ekonomicznym.

³² Powodem był wydłużony czas realizacji zamówień, spowodowany pandemią COVID-19, problemami z uruchomieniem procedury o udzielenie zamówienia publicznego oraz brakiem ofert w ogłoszonych postępowaniach.

³³ Nr POPC.02.01.00-00-0102/19-00.

³⁴ Ustawą z dnia 15 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1135) został zmieniony termin wdrożenia usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego z 1 lipca 2021 r. na 5 października 2021 r.

- 1) „Finansowanie zaplecza technicznego i szkoleniowego dla Urzędu Komunikacji Elektronicznej w 2021 r.”, na realizację którego wydatkowano 2055,2 tys. zł w ramach finansowania i współfinansowania ze środków budżetu państwa;
- 2) „Wsparcie funkcjonowania Urzędu Komunikacji Elektronicznej w 2021 r.”, na realizację którego wydatkowano 5266,6 tys. zł w ramach finansowania i współfinansowania ze środków budżetu państwa;
- 3) „Finansowanie wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w budowę Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji w 2021 r.”, na realizację którego wydatkowano 507,8 tys. zł w ramach finansowania i współfinansowania ze środków budżetu państwa;
- 4) „Rozbudowa Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji etap II w latach 2020-2023”, na realizację którego wydatkowano 1296,2 tys. zł w ramach finansowania i współfinansowania ze środków budżetu państwa;
- 5) „Finansowanie wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w etap II budowy Systemu Punktu Informacyjnego ds. Telekomunikacji w 2021 r.”, na realizację którego wydatkowano 504,5 tys. zł w ramach finansowania i współfinansowania ze środków budżetu państwa;
- 6) „e-Doręczenia – usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego w Polsce”, na realizację którego wydatkowano 203 tys. zł ze środków budżetu Unii Europejskiej oraz 36,9 tys. zł w ramach współfinansowania ze środków budżetu państwa.

(akta kontroli str. 5-6, 14-22, 259-268, 449, 571-574, 580-594, 602-604, 610-616)

Kontrolą objęto dwa dowody księgowo³⁵ dotyczące wydatków finansowanych z budżetu środków europejskich opłaconych przez UKE na łączną kwotę 109,1 tys. zł, stanowiącą 53,7% wydatków z budżetu środków europejskich poniesionych w 2021 r. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym, oraz zostały one przeznaczone na cele lub zadania określone w umowach o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 308-353, 357-358, 802)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. przez UKE w zakresie wydatków.

Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym oraz na cele związane z wykonywaniem ustawowych obowiązków UKE.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrola prawidłowości sporządzania sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej, tj.:

- a) rocznych sprawozdań budżetowych:

³⁵ Próba wybrana w sposób celowy - wybrano wszystkie wydatki z budżetu środków europejskich z wyjątkiem wydatków obejmujących wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych;
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych;
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa;
- Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej;
- Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej;
- Rb-28 NW z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego;
- Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym

b) sprawozdań za IV kwartał:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych;
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji

wykazała, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z przepisami rozporządzeń: Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁶, Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym³⁷ i Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³⁸. System kontroli zarządczej określony w zasadach prowadzenia rachunkowości w UKE³⁹ zapewnił terminowość i prawidłowość sporządzenia sprawozdań. Ww. sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 5-13, 202-210, 250-258, 279-280, 359-548, 682-685)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe, ponieważ przedstawiały one rzetelny obraz dochodów i wydatków oraz należności i zobowiązań UKE.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

³⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1564. Rozporządzenie uchylone z dniem 22 stycznia 2022 r.

³⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1731.

³⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2396.

³⁹ Zasady rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości (Dz. Urz. UKE z 2020 r. poz. 26).

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, kwietnia 2022 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis